

ՀԱՄԱՌՈՏ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԻՒՄ ԱՐԺԱՆԱՎԱՅԵԼ ՆՎԵՐՆԵՐԸ

ՍՍՌՄ լայնատարած երկրի ժողովուրդները, ինչպես և ողջ պրոպրետարի մարքեթ-թյունը, ամեն խառնադասովյալում ու արժանավայել կերպով նշեցին ժողովուրդների հանձարեղ առաջնորդ Ի. Վ. Ստալինի ծննդյան 70-ամյակը:

Այդ պանծալի հոբելյանը փառահեղ նշեց նաև հայ ժողովուրդը: Ի. Վ. Ստալինի նկատմամբ հայ ժողովուրդի առածած սիրո և հարգանքի վառ արտահայտությունը հանքիստեղծեցին այն նվերները, որոնք հայ ժողովուրդը, իր ներկայացուցիչների միջոցով, ուղարկել է ամեն Ստալինին: Այդ նվերներից, առանձնապես, հիշատակության արժանի են հետևյալները:

Նվերների մեջ են արժանապարհ Վահան Հացագործյանի ըստագուրն տնտեսագործություններից մեկը՝ ճեղքաղորջան նավը: Նավը պատրաստված է արծաթյա հյուսվածքից: Նավի շուրջը զարդանկարներով պատկերված են սոցիալիստական արդյունաբերությունը, գյուղատնտեսությունը, գիտությունը, կուլտուրան և արվեստը: Նավի շուրջը ընդերքում է թանկագին անկներով: Ցոռակը ներկայացնում է խաղաղության սիմվոլը՝ աղավնին: Արծաթյա առաքատը զարդարված է հայկական ժամանակակից ու կլասիկ օրնամենտներով և դանդաղ մըրգերի պատկերներով: Առաքատի ներքևում բարձրանում է արևը, իսկ նրա վերևում դրված է խաղաղության փարոս՝ Մեն Ստալինի ուղեգծով տնտեսակար: Խաղաղության նավը բերում է ցորենի հատիկ և ծաղիկներ՝ իրեն առաջնություն, խաղաղության ու երջանկության խորհրդանշան: Կամը պրասակված է հնգաթև կարմիր աստղով ու Սովետական Միության դրոշակով՝ պարզեցված ծաղիկապսակով:

Մեր լավագույն վարպետներից մեկը՝ հյուան Հակոբ Ազատյանը, տանձնու փայտի վրա կատարել է մի գեղեցիկ փորագրու-

թյուն՝ «Սոցիալիստական դաշտերում»: Այս հրաշալի աշխատանքը պատկերում է Սովետական Հայաստանի գյուղատնտեսությունը: Հեռվում Արարատյան լեռն է, որի առջև տարածվել է Արարատյան դաշտավայրը: Եվ այդ ֆոնի վրա պատկերված է սոցիալիստական անասնապահությունը, փորագրված են անասնապահական ֆերման, ոչնարների հոտը, կիթը, կաթը գործարան տեղափոխելը և այլն:

Արժանապարհ փորագրող Հրաչյա Սոսի-փանյանը պատրաստել է հոբելյանական մի հիանալի վազա: Վազան պատրաստված է արծաթից և արտահայտում է հայ ժողովուրդի տնտեսական ու կուլտուրական կյանքի ծաղկումը: Վազայի վրա փորագրված են Սովետական Միության 16 ռեսպուբլիկաների պետական զբոսայգիները: Հոբելյանական վազան զարդարված է հայկական ժամանակակից և կլասիկ ճարտարապետության օրնամենտներով:

Բարձրարվեստ մի գործ է հանդիսանում նաև նշանավոր քանդակագործ Տարազորուի թարից պատրաստած վազան, որի վրա փորագրված են ՍՍՌՄ 16 ռեսպուբլիկաների գերբերը և գեղեցիկ այլ քանդակներ:

Ստալինի ծննդյան 70-ամյակի նկատմամբ իրենց սիրու և երախտագիտության զգացմունքը արտահայտեցին նաև մեր հայրենադարձ վարպետները: Այսպես, հայրենադարձ վարպետ Նարգիզյանը կերտել է առաջնորդի վրդաշրջին. առաջ աշխատանքը կատարված է վերին աստիճանի խնամքով ու նուրբ ճաշակով: Կիսանդրին ամբողջությամբ պատրաստված է պղնձյա թերթից՝ քանդակագրված միջոցով և իրենից ներկայացնում է մի շարժական ինքնատիպ գործ: Աշխատանքը ցույց է տալիս հմուտ և նրբաճաշակ վարպետի կարողություն:

Բարձրարվեստ գործ են նաև մյուս նվերները:

ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Փետրվարի 4-ից, Հայկական ՍՍՌ-ում, սկսվեց ՍՍՌ Միության Գերագույն Սովետի դեպուտատության թեկնածուների առաջադրումը: Ռեսպուբլիկայի քաղաքներում և գյուղերում մենք խանդավառությամբ տեղի

են ունենում նախընտրական ժողովները: Ժողովուրդը դեպուտատության թեկնածու է առաջադրում իր լավագույն զավակներին, վառ հայրենասերներին, որոնք աչքի են ըն-

կել իրենց նվիրված աշխատանքով և սիրված են բոլորի կողմից:

Հայ ժողովրդի առաջադրած թեկնածուների մեջ առաջինը Մեծ Ստալինն է, հայ ժողովրդի ազատարարը, որի հոգատարության շնորհիվ ծաղկել և բարգավաճել է մեր Հայրենիքը՝ Սովետական Հայաստանը:

Հայ ժողովրդի առաջադրած թեկնածուների

որի շարքում են Սովետական հասարակության աչքի ընկնող և սիրված զավակները՝ Անաստաս Միկոյանը, Գրիգոր Հարությունյանը, Սահակ Կարապետյանը, Մաքակ Պապյանը և այլ անձինք:

Ընտրությունը տեղի պիտի ունենա մարտի 12-ին:

ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿՐԿՆԱԿԻ ՇԵՐՈՍ ՆԵՒՍՈՆ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

Աշխատավորների դեպուտատների Երևանի քաղաքային Սովետի գործկոմի որոշմամբ ակալված է Սովետական Միության կրկնակի հերոս Նելսոն Ստեփանյանի հուշարձանի շինարարությունը:

Հուշարձանը դրվելու է Ստալինի անվան պողոտայի և Բաղրամյանի փողոցի հատ-

ման վայրում գտնվող պուրակում:

Նելսոն Ստեփանյանի բրոնզե կիսանդրին բանդակում է արվեստի վաստակավոր գործիչ Արա Սարգսյանը: Հուշարձանի պատվանդանը կառուցվելու է ճարտարապետ Գ. Աղաբաբյանի նախագծով:

„ՇԵՐՈՍՈՒՅԻ ՄԱՅՐ“ ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԿՈՋՄԱՆ ՇՆՈՐՀՈՒՄԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ-ՈՒՄ

ՍՍՌ Միության Գերագույն Սովետի Նախագահության հոկտեմբերի 12-ի հրամանագրով, 10 և ավելի երեխա ծնած ու դաստիարակած

րակած 13 մայրերի շնորհիվ են «Շերոսուհի մայր» շքանշաններ և ՍՍՌ Միության Գերագույն Սովետի Նախագահության պատվոգրեր:

ԸՆԴԱՐՁԱՎՈՒՄ Է ԵՐԵՎԱՆԻ Վ. Մ. ՄՈԼՈՏՈՎԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

ՍՍՌ Միության կառավարության որոշմամբ Երևանում Պետական համալսարանի համար կառուցվելու են մի քանի շենքեր՝ առանձնական ընդարձակ շենք, գրադարան (600.000 հատոր գրքի համար), ուսանողական հանրակացարան (1,000 ուսանողի համար), դաստիարակների բնակելի շենք և այլն: Կոմպլեքսային այդ շենքերի կառուցման պլանը հաստատված է:

Երևանի Քաղաքային սովետը համալսարանի շենքի համար ընդարձակ հողամաս է տրամադրել Ալեքստանի փողոցի վրա:

Նախատեսված է համալսարանի շենքերի կառուցման վրա ծախսել 45 միլիոն ոտբլի: Համալսարանի նոր շենքերի կառուցումը հնարավորություն վստ ուղանողների թիվը հասցնել 3,000-ի:

ԽԱՂՈՂԻ ՆՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

Գիտությունների թեկնածու Ս. Պողոսյանը խաչաձև է «Սպիտակ իծապտուկը» «Վարդագույն Երևանի» հետ և ստացել է խաղողի նոր տեսակ, որի պտուղները ըստ գույնի

նման են «Վարդագույն Երևանի»-ին, իսկ ըստ ձևի՝ «Արարատ» տեսակին: Ս. Պողոսյանը սերմերը ցանելու միջոցով ստացել է խաղողի մի այլ տեսակ ևս՝ «Կարմիր կախանի»:

ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄ

Հայկական ՍՍՌ-ի Գերագույն Սովետի Նախագահության հրամանագրով Ստորին Զանգվի ջրամեջքի շինարարության մեջ աչքի

ընկած 70 բանվորներ, կոլլեկտիվիկներ և ին-ժեներա-տեխնիկական աշխատողներ պարգևատրվել են Հայկական ՍՍՌ-ի Գերագույն Սովետի պատվոգրերով:

ՊԱՆԻՆՆՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Հայկական ՍՍՌ-ի Մանկերի և Կաթնեղենի արդյունաբերության Միության Միկոյանի շրջանում կառուցում է պանրի հսկա գործարան: Ենթի հիմնադրման աշխա-

տանքներն արդեն ավարտված են: Գործարանը շահագործման կհանձնվի այս տարի: Նա փարտադրի մի քանի տեսակ բարձրորակ պանիր:

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐ

Երևանի Գյուլյա տնտեսական ինստիտուտը օրերս տվեց իր նոր շրջանավարտները, թվով 130 մասնագետ: Այգե-պտղաբանա-րաբուծական ֆակուլտետը ավարտեց 91 ե-

րիտասադո մասնագետ, իսկ ագրոնոմիականը՝ 39: Նոր ավարտածները նշանակված են աշխատանքի ռեսպուբլիկայի շրջաններում:

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՆՈՐ ԱՏԵՆԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ստալինյան մրցանակի լաուրեատ Կոմպոզիտոր Արեքսանդր Հարությունյանը ավարտել է Կոնյերտ ձայնի համադր իր նոր ստեղծագործությունը, որը գրված է բանաստեղծ Սարմենի տեքստի հիման վրա: Կոնյերտը բաղկացած է 3 մասից:

Հարությունյանի նոր ստեղծագործությունը լավել է և քննարկվել Հայաստանի Սովետական Կոմպոզիտորների Միության ստեղծագործական սեկցիայում և արժանացել հավանության:

ՑՈՐԵՆԻ ՆՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

Հայկական ՍՍՌ-ի Գիտությունների Ակադեմիայի Գիտահետազոտական ինստիտուտները ստացել են բարձր բերք տվող ցորենի նորանոր տեսակներ: Այսպես, ստացված է ցորենի «Արմենուհի» տեսակը, որը բարձր բերք է տալիս հայկական խոնավ լեռնային շրջաններում (փորձարկվել է Ստեփանավանի և Կալինինոյի շրջաններում):

Արժեքավոր է ցորենի «Եղվարդի 4» տեսակը, որը բարձր բերք է տալիս չոր լեռնա-

յին շրջաններում (փորձարկվել է Եղվարդի փորձադաշտում):

Մեծ հեռանկարներ է խոստանում ցորենի «Արտաշատի 42» տեսակը, որը նույնպես բարձր բերքատու տեսակ է ցածրադիր տաք բամբակաքան շրջաններում:

Ստացված ցորենի նոր տեսակները բազմաքանակ և տարածված են Հայկական ՍՍՌ-ում:

ՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐԸ ՌՈՒՍԵՐԵՆ

Մոսկվայի գեղարվեստական գրականության պետական հրատարակչությունը լույս է ընծայել Ա. Շիրովանդարեի «Հատընտիրը» ռոսերեն լեզվով՝ Հ. Խաչատրյանի թարգմանությամբ: «Հատընտիրը» մեջ մտել են՝ «Բառեր», «Նամուս», «Զար ոգին», «Արտիր», «Պատվի համար» դրաման և մի շարք այլ գործեր:

Ռուսերեն լեզվով լույս է ընծայվել նաև

Նարդաի պատմվածքների ու փխպանների միհատորյակ, որի մեջ մտել են՝ «Ինչպես բռնեցին», «Մաքուր ուխտ գնաց», «Հոգուն վրա հասավ», «Հոգուկ», «Թե ինչ եղավ հետո, երբ շաքարամանից երկու կտոր շաքար պակասեց», «Ան փողերի տոկոսը», «Աղա-մամթին» պատմվածքները և «Սպանված աղաթին», «Տանտիրոջ աղջիկը» վիպակները:

„ԱՐԴԻ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՌՋԵՌՆ ԲԱՌԱՐԱՆ“

Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի Մառի անվան լեզվի ինստիտուտի աշխատակիցները կազմում են «Արդի հայերենի առձեռն բառարան», որը ամփոփելու է արևմտահայ և արևելահայ գրական լեզուների բառազանձը: Բառարանում մեծ տեղ

պիտի տրվի սովետական շրջանի բառամթերքին: Բառարանի կազմման աշխատանքների մեծ մասը արդեն կատարված է: Հավաքված է ավելի քան 80 հազար բառ: Արդի հայերենի առձեռն բառարանը ունենալու է 100.000-ից ավելի բառ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՇՆԵՐԻ ՀԱՄԱՀԱՎԱՔ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի Մ. Արեղյանի անվան լեզվի ինստիտուտի ժողովրդական բանահյուսության սեկտորը կազմել է հայ ժողովրդական առածների համահավաք ժողովածու, որն ընդգրկում է շուրջ 40,000 առած և ասացվածք: Ժողովածուի նյութերը հավաքված են հրատարակված ազգագրական հավաքածուներից, պարբերական մամուլից, անհատ բանահավաքների ձեռագիր արխիվներից: Օգտագործված են նաև տեկտորի կազմակերպ-

ված արշավախմբերի ընթացքում գրի առած նյութերը:

Ժողովածուն կազմված է բոլորովին նոր սկզբունքով, առածները դասավորված են ըստ իմաստների ու թեմաների և այբբենական կարգով:

Ժողովածուն ունենալու է համապատասխան գիտական բառարան, առածների տարածման աշխարհագրական քարտեզ, ծանոթություններ և այլն:

ՀԱՆՈՒ ԿՈՋՈՅԱՆԻ ՍՏԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵԿՈ

Հայաստանի Սովետական Կերպարվեստագետների Միությունը և Արվեստի աշխատողների տունը հունվարի 12-ին կազմակերպեցին ժողովրդական նկարիչ Հակոբ Կոջոյանի ստեղծագործությանը նվիրված երեկո: Համոզեալին ներկա էին նկարիչներ, դերասաններ, գրողներ և ուսանողներ, որոնք

չեղձորեն ողջունեցին ականավոր վարպետ, ժողովրդական նկարիչ Հակոբ Կոջոյանին: Նրա ստեղծագործական աշխատանքների մասին ղեկուցեց Ն. Մարտիրոսյանը: Արվեստի աշխատողների տան դահլիճում ցուցադրվեցին Կոջոյանի գրաֆիկ գործերից լավագույն նմուշներ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի առընթեր գործող Հայկական Աշխարհագրական Ընկերությունը իր գիտական աշխատանքում փնտրողականում է հայ քարտեզագրության եզակի նմուշները: Օգեսայի Համալսարանի Աշխարհագրական ֆակուլտետից ընկերությունը նախ է ստացել 1695 թվին հրատարակված առաջին հայերեն տպագիր քարտեզը: Նրանում ձեռք են բերվել հայերեն առաջին մեծատիր գլոբուսը, առաջին աստիճան և այլն:

Հայկական աշխարհագրական ընկերությունը ներկայումս կազմում է Սովետական Հայաստանի անվանացուցակը, որը հիմք է ծառայելու Հայկական ՍՍՌ աշխարհագրական քարտեզների համար: 1950 թվականին պետք է հրապարակվի բառարանի առաջին պրակը:

Աշխարհագրական քարտեզագրման հանձնաժողովը ճշտել է Սովետական Հայաստանի 400-ից ավելի լեռների, գետերի ու լճերի անունները:

ԱՅԳԻՆԵՐԻ ԸՆԴՍՐՁԱԿՈՒՄԸ

Այս տարի վերջում, Կոտայքում, Էջմիածնում, Հոկտեմբերյանում, Արտաշատում և Նեսպոլիսկայի այլ շրջաններում տնկվելու են մի քանի հազար հեկտար տարածությամբ խաղողի նոր այգիներ:

Ավելի քան 1,200 հեկտար պտղատու այ-

գիներ են հիմնվել Ախտայի, Բասարաբյարի, Մարտունու, Ապարանի և այլ շրջաններում: մոտ 300 հեկտար տարածության վրա տնկվել են ընկուզենու, կաղիճի, նռան, թզի, սեդիկի, պիտաակի և մերձարևադարձային այլ կուլտուրաների այգիներ:

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

Մոսկվայում, Հայաստանի կուլտուրայի տանը, բացվել է Հայաստանի ժողովրդական նկարիչ ֆ. Թերլեմեզյանի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը, որը մեծ հետաքրքրությամբ դիտում են մոսկվացիները:

Թերլեմեզյանի ստեղծագործությունների ցուցահանդեսում ներկայացված է 100 գործ, այդ թվում նրա «Լուսավ հովիվը» և «Գործազուրկները Լոնդոնում» հայտնի ստեղծագործությունները: Ցուցահանդեսում մեծ տեղ են գրավում Սովետական Հայաստանը պատկերող նկարները, որոնց մեջ ուշադրություն են

գրավում «Երկաթուղային կամուրջի կառուցումը» և «Զորագնացների պեյզաժները», որոնց մեջ նշանավոր նկարիչը վարպետորեն վերարտադրել է Հայաստանի վերափոխումը և սովետական մարդկանց ստեղծագործ աշխատանքը:

Ցուցահանդեսում ներկայացված են նաև Թերլեմեզյանի բազմաթիվ մատիտանկարները: Դրանց մեջ են Սովետական Հայաստանի գյուղատնտեսության, արդյունաբերության, գիտության և կուլտուրայի ներկայացուցիչների դիմանկարները:

ՎԵՑ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՇԵՆՔ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻ ԾԱՅՐԱՄԱՍԵՐՈՒՄ

Սկսվեց դպրոցական վեց խոշոր շենքերի շինարարությունը: Դպրոցական շենքեր են կառուցվում Նոր Արեշում և Արգեստանում: Դարձնակվում է երկու դպրոցական շենքերի

շինարարությունը Սմիլոյանի և Բաղդասյանի փողոցների վրա: Այս տարի սովորողները կստանան 6 նոր դպրոցական հիանալի շենքեր:

ՆՈՐԱՎԱՐՑ ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁ ԱՄՈՒՐԱՆՏԸ

1946 թվին Թեհրանից Հայաստան վերադառնալով Ռաֆիկ Առաքելյանը ընդունվեց Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի Երկրաբանական ինստիտուտի ասպիրանտուրան: Նրա գիտական ղեկավար նշանակվեց Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի իսկական անդամ, նշանավոր երկրաբան Կ. Պաֆֆենհոլցը, որը 25 տարի անընդհատ աշխատում է Սովետական Հայաստանում: Նրա ղեկավարությամբ Ռաֆիկ Առաքելյանը գրել է 3 գիտական աշխատություն, որոնք տպվել են Ակադեմիայի տեղեկագրերում: Հայրենադարձ ասպիրանտոր երեք անգամ, Բրեքսկան ամսով, գործուղվել է Լենինգրադ և Մոսկվա: Նա մասնակցել է

Երկրաբանական Ինստիտուտի գիտական արշավախմբերին և հետազոտական այլ աշխատանքներին: Ռաֆիկ Առաքելյանին դիսերտացիայի համար նյութեր հավաքելու ընթացքում մասնագիտական օգնություն են ցույց տվել ինստիտուտի աշխատակիցները: Առաքելյանը ավարտել է ասպիրանտուրան և շուտով կենդանացնի իր դիսերտացիան (գիտական շարադրությունը) հասարակական պաշտպանության:

Հայրենիքի կենսատու արևի տակ, հոգատար միջավայրում, հայրենադարձ շնորհալի և աշխատասեր երիտասարդը կարողացել է հասնել գիտության լուսաշող բարձունքներին:

ՀԻՇԱՐԺԱՆ ՀՈՔԵԼՅԱՆՆԵՐԻ ՆՇՈՒՄՆԵՐ

ԱԿԱԴԵՄԻԿՈՍ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՄԱՌԻ ՀՈՔԵԼՅԱՆԻ ՆՇՈՒՄԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՌ ԳԻՏՈՒՅՑՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅՈՒՄ

Հունվարի 6-ին Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայում խոշոր ունեցավ Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը՝ նվիրված Սովետական ակնավոր լեզվաբան ակադեմիկոս Նիկողայոս Մառի ծննդյան 85-ամյակին և մահվան 15-ամյակին:

Նիստերի դահլիճ էին հավաքվել ակադեմիայի իսկական անդամներ, թղթակից-ան-

դամներ, լեզվաբաններ, պատմաբաններ, գրականագետներ, հնագետներ և գիտության այլ ասպարեզի ներկայացուցիչներ:

Նիստը բաց արեց և ներածական խոսք ասաց Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների Ակադեմիայի պրեզիդենտ Վիկտոր Համբարձումյանը: Նա ընդհանուր գծերով բնութագրեց Մառին որպես սովետական լեզվաբանու-

թյան, պատմագիտության և հնէաբանության մեծագույն ֆերկայացուցիչի:

Այնուհետև, «Մառը սովետական լեզվաբանության հիմնադիր» թեմայով հանդես եկավ Հայկական ՍՍՌ-ի Գիտությունների Ակադեմիայի թղթակից-անդամ Արարատ Ղարիբջանը: Զեկուցողը ցույց տվեց Մառի գիտական ստեղծագործության դժվարին ուղին և նրա պայքարը ընդդեմ հնդեբրոպաբանական լեզվագիտության հետադեմ տեսությունների: Մառը միակ խիզախ գիտնականն է, նշեց զեկուցողը, որը դեմ էր ստեղծագործությունը, ստեղծեց լեզվի նոր ուսմունք: Նա ժխտեց «Նախալեզվի» փտած տեսությունը և գիտականորեն ապացուցեց, որ լեզուն կապված է մտածողության հետ և առաջացել է մարդու աշխատանքային ու հասարակական հարաբերությունների ընթացքում:

«Նիկողայոս Մառը որպես հնագետ-պատմաբան» թեմայով զեկուցում կարդաց պատմական գիտությունների թեկնածու Բ. Առաքելյանը: Զեկուցողը նշեց, որ Մառը մեծ գործ է կատարել բացահայտելու Կովկասի և հարևան ժողովուրդների պատմության ու կուլտուրայի ընդհանուր գծերը՝ ցույց տալով

այս կամ այն ժողովրդի մոծած ավանդը մարդկային ընդհանուր կուլտուրայի բանաբանում: Մառը տարբերություն չի դրել փոքր ու մեծ ժողովուրդների և նրանց լեզուների միջև, բոլորն էլ համարելով գիտության համար հավասարապես կարևոր: Որպես պատմաբան, Մառը յուրաքանչյուր բառ համարել է պատմական մի հուշարձան՝ կապելով այն տվյալ ժողովրդի կյանքի և մտածողության հետ:

Զեկուցողը ծանրացավ Մառի այն կարևոր դրույթի վրա, որով հիմնովին հերքվում է հայերի եկվոր լինելու հակագիտական թեզը: Մառը գիտականորեն ապացուցեց է, որ հայերը եկվորներ չեն, այլ կազմավորվել են տեղում, բազմաթիվ ցեղերի ու տոհմերի խառնուրդից և հայոց լեզուն էլ տեղի ցեղերի ու տոհմերի լեզուների խառնվորումից կազմված մի լեզու է:

Հետաքրքրությամբ լսվեց բանասիրական գիտությունների թեկնածու Արամ Ղանալանյանի զեկուցումը՝ «Նիկողայոս Մառը և հայկական բանահյուսության ուսումնասիրության հարցերը» թեմայով:

ՎԱՀԱՆ ՏԵՐՅԱՆԻ ՄԱՀՎԱՆ 30-ԱՄՅԱԿԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ԵՐԵՎՈ

Հոնվարի 17-ին, Հայաստանի Սովետական Գրողների Միության տան դահլիճում, տեղի ունեցավ երեկո՝ նվիրված հայ նշանավոր բանաստեղծ Վահան Տերյանի մահվան 30-ամյակին:

Երեկոյին ներկա էին գրողներ, արտիստներ, ուսանողներ և մտավորականների այլ ներկայացուցիչներ: Վահան Տերյանի կյանքն

ու ստեղծագործությունը» թեմայով զեկուցում տվեց բանասիրական գիտությունների թեկնածու Վ. Պարտիկունին:

Հուշերով հանդես եկան Դերենիկ Դեմիրճյանը և Ստեփան Զորյանը: Տերյանին նվիրված իր բանաստեղծությունը կարդաց Գեվորգ Էմինը: Վերջում տեղի ունեցավ համերգ:

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԳՐՈՂ Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 75-ԱՄՅԱԿԸ

Սովետական Հայաստանի հասարակությունը նշեց մանկական գրող Հայրապետ Հայրապետյանի ծննդյան 75-ամյակը:

Հ. Հայրապետյանը հայ մանկական գրականության ամուլանի սերնդի ներկայացուցիչներից մեկն է: Նա տկսել է գրել 1909 թվից, «Հասկերում» տպագրելով բանաստեղծություններ, առակներ, փոխադրություններ, թարգմանություններ և պատմվածքներ:

Սովետական շրջանում լայնանում է Հայրապետյանի ստեղծագործության թեմատիկան: Նա ամուլիվորեն հանդես է գալիս պարբերական մամուլում: «Հովիտներից» ամսագրում և «Պիոներ կանչ» թերթում տպագրում է մանուկներին գրավող բազմաթիվ

բանաստեղծություններ և պատմվածքներ: Նրա գրչին են պատկանում Լ. Տոլստոյից, Ն. Տոլստոյից, Ն. Օստրովսկուց, Ս. Մարշալից, Ա. Բարտոլից և ուրիշներից կատարած հայերեն մի շարք թարգմանություններ:

Մանուկների սիրելի գրողը 50 տարուց ավել է, որ անընդհատ ստեղծագործում է աճող սերնդի համար՝ իր բանաստեղծական տաղանդը միացնելով մանկավարժական աշխատանքներին:

Փետրվարի 20-ին, Երևանի Պիոներների պալատում, տեղի ունեցավ երեկո՝ նվիրված մանկական գրող Հայրապետ Հայրապետյանի ծննդյան 75-ամյակին:

